

a leírás Bartók Béla ZENE HÚROS- ÜTŐHANGSZEREKRE ÉS CSELESZTÁRA című művének részleges analízise. Kisebbségi utánajárás után közlöm a végeredményt: az inkriminált részt Péteri Judit írta a Liszt Ferenc Kamarazenekar egyik Bartók-lemeznének ismertetőjeként, a lemez száma: SI.PD 12 531.

Farkas becsületére legyen mondva, hogy megemlíti: nem ért a zenéhez. Mivel ez igaz, meg sem kíséreltem, hogy Adornótól kölcsönzött karakterológiájával vitába szálljak. Inkább saját szavait idézem: „*Néha a legnagyobb Maszter is eltéved.*”

Bán Zoltán András

1994. augusztus 21.

Tisztelt Monostory Klára!

A *Holmi* 1994. augusztusi számában nagy megrendüléssel olvastam Vas István levelesládájának Ön által közzétett anyagát, elsősorban Radnóti Miklós 1940. évi erdélyi munkaszolgálatából Vas Istvánhoz intézett levelét.

Magam is tagja voltam annak a munkásszázadnak, s a Radnóti által felsoroltak között az én nevem is szerepel. Minthogy a három hónapon át közvetlen környezetében élők közül ma már valószínűleg csak én vagyok – nyolcvankét évesen – életben, feljogosítottan érzem magam, hogy a jegyzetek néhány tévedésére felhívjam a figyelmet:

1. Az idézett munkaszolgálat nem 1941-ben, hanem 1940 második felében volt, és szeptembertől karácsonyig tartott. Akkor az egész század itthon leszerelt. Az első munkásszázadokat 1940-ben az Erdély részleges visz-

szacsatolásáról rendelkező bécsi döntés eredményeként szervezték, és fő feladatuk az úgynevezett Károly-vonal drótkadályainak lebontása volt. Ezeknek a hónapoknak az emlékét idézi Radnóti VERESMART című gyönyörű verse is. 1940-ben Magyarország még nem volt háborús állapotban. 1941-ben a Szovjetunióknak történt hadüzenetet követően alakultak meg az új munkásszázadok, de ekkor már oda irányulóan, tömegesen: ezekben főként 1942 januárjában kezdődtek meg a behívások, és tartottak a háború végéig.

2. Göndör Tibor gimnáziumi osztálytársam, jó barátom volt. Nem ukrain tábortban halt meg; 1944-ben papok rejtették Budán, de lelcezték őket, és 1944 utolsó vagy 1945 legelső napjaiban a nyilasok a Dunaparton többedmagával kivégezték. Én 1944 májusa óta nem tartózkodtam Magyarországon, de amikor 1947 őszén végleg hazatértem, ellenőriztem a történeteket, s biztos, hogy így felel meg a valóságnak.

3. Pallós György Perényi Miklós sógora volt (1941-ben vette feleségül Perényi hűgát, Katát); mindkettőjüket újra behívták, s valamikor 1942–43-ban veszték el Ukrajnában mint munkaszolgálatosok. Ez is egyértelműen tisztázódott 1947-ben.

4. Körner utóneve emlékezetem szerint nem József, hanem Pál volt (Pajának hívtuk egymás között).

5. Radnóti Fannit 1941–44-ig jól ismertem. Távozásom után végleg megszakadt a kapcsolatunk, nyilván ezért nem emlékezik ötven év távlatából a keresztnevemre.

A helyreigazításokért elnézését kérem, de talán nem feleslegesek.

Öszinte tisztelője:

dr. Szegő György

A folyóirat a Nemzeti Kulturális Alap,
a Soros-alapítvány, a Budapest Bank és a József Attila-alapítvány
támogatásával jelenik meg